

Tshedimosetso e nngwe: Paakanyo ya tuelo mo baithuting ba ba ka mo gare ba ba tlhaelang

Mmuso o tla duela koketso ya dituelo tsa koketso ya ngwaga le ngwaga ya 8% mo mading a dithuto le a matlobonno a YBB mo baithuting botlhe ba ba kwadisitsweng ka lotseno la lelapa le le kopantshitsweng la koroso go fitlhela R600 000 le go ya kwa tlase ka ngwaga ka 2017. Se ga se kadimo mme ke kabelo.

- **Lotseno la lelapa le le kopantshitsweng la koroso go fitlhela R600 000 le go ya kwa tlase le raya eng?**

Batsadi, bagatsa le/kgotsa batlhokomedi ba mo molaong ba ba amogelang lotseno le le kopantsweng kwa ngwaga (tefo, tuelo, kabelo, phenšene kgotsa motswedi o mongwe wa lotseno go akaretsa tsadiso kgotsa lotseno la kgwebo) kwa tlase ga R600 000 go ema nokeng balosika.

- **"Quintile" e raya eng?**

Ditlhophpha tse dikolo tsa mo SA di arolwang mo go tsone go ya ka kemo ya ekonomiboago jwa morafe o sekolo se leng mo go sone mme mo sekolo sa Quintile 1 e leng sekolo se se humanegileng go feta.

- **Maemokathodi a go ka amogela**

- Ke baagi ba SA fela le baithuti ba tumelelo ya matlobonno ba ba ithutang go amogela borutegi jwa pele ga kalogo le morago ga kalogo ka 2017 ba ba tla akanyediwang.
- Mokopi le balosika ba ba gaufi (batsadi, bagatsa le/kgotsa batlhokomedi ba mo molaong) ba tshwanetse go na le lotseno la KOROSO ya R600 000 le go ya kwa tlase ka ngwaga.
- Thuso e tlaa TSWALA FELA 8% e e leng ya koketso ya madi a dithuto le bonno jo bo laolwang ke yunibesiti (go akareditswe le manno a baithuti a a rentilweng ke yunibesiti go tswa mo moabeding wa ditirelo).

- **Ke mang ba ba akanyediwang ka go itirisa go amogela thuso mme ba sa tlhoke go tlatsa diforomo tsa kopo?**

- Baithuti ba ngwaga ya ntlha ba ba tswang mo dikolong tsa Quintile 1,2 le 3 (Gr 12 ka 2016)
- Baithuti ba ba tseneng sa ntlha ba ba letlelewang mo NSFAS ka ngwaga ya akatemi ka 2017.
- Baithuti ba ba letleletsweng mo NSFAS ba ba tswelelang (ba amogetse NSFAS ka 2016) ba ba arabelang dithhokego tsa akatemi tsa go tswelela.
- Baithuti ba ba kopileng NSFAS mme ba fetile teko go dumelwa mme ka lebaka la tlhokego ya madi ba sa amogela thuso mo dilemong tse di fetileng kgotsa ba ka se thusiwe mo ngwageng ya akatemi ya 2017. Baithuti ba ba tshwanetse go arabela dithhokego tsa tswelelopele ya akatemi ya NSFAS (ba tshwanetse gore ba bo ba fetile 50% ya dimmojulu mme ba tshwanetse gore ba bo ba kopile mo teng ga maemokatlodi a dingwaga tsa thuto +2.

- **Ke mang ba ba sa letleleweng go amogela thuso e?**

- Baithuti botlhe ba kwa moseja, go akaretsa le ba SADC, ba tshwanetse go duela madi otlhe a bone gammogo le tlhatlso ya 8%. Ga go moithuti ope yo o tlaa fiwang madi a thuso a dituelo.
- Moithuti mongwe le mongwe yo lotseno la kwa lelapeng lo leng kwa godimo ga R600 000.
- Baithuti ba ba amogetseng dibasari le disekolašipi tse di duelang madi a dithuto le a bonno ba tla tshwanelwa gore ba duele koketso ya madi.
- Moithuti mongwe le mongwe yo a sa amogeleng ka go itirisa mme a sa kope go amogela madi a thuso a dithuto, ga a ketla a amogela thuso ya go ka duela madi a koketso.

- **Ke mang yo a tshwanetseng go kopa thuso e?**

- Baithuti ba pele le morago ga kalogo ba lelapa la bone le amogelang lotseno la koroso lo lo kopaneng la kwa tlase ga R600 000.
- Maloko a badiri ba YBB ba ba amogelang phokotso ya badirimmogo mme ba na le lotseno la koroso lo lo kopaneng la kwa tlase ga R600 000.
- Baithuti ba ba leng baamogedi ba dibasari tsa karolo ya tuelo le disekolašipi tse di sa dueleng madi a dithuto otlhe le/kgotsa a bonno otthe mme ba na le lotseno la koroso lo lo kopaneng la kwa tlase ga R600 000.

- **Ke dira kopo jang?**

- Foromo ya kopo ya Lefapha la Thutogodimo le Katiso le teng mo lefelong la wepe la YBB.
  - Diforomo tsa pampiri tsa kopo di tla nna teng le kwa diofising kemonokeng ya ditšelete mo khamphaseng.
  - Diforomo tsa kopo tse di tladitsweng di ka abela le ditokomane tsa go paka ka go di sekena le go di romela ke emeili kwa diatereseng tse di latelang:
    - Khamphase ya Mafikeng: mcmmissingmiddle@nwu.ac.za
    - Khamphase ya Potchefstroom: pcmissingmiddle@nwu.ac.za
    - Khamphase ya Khutloharo ya Lekwa: vcmmissingmiddle@nwu.ac.za
- KGOTSA di ka abelwa ka seatla kwa diofising tsa kemonokeng ya tsa ditšelete mo khamphaseng**

- **Ditlha tsa go tswala tsa dikopo ke leng?**

Letlha la ntlha la go tswala ke ka la 28 Tlhakole 2017 mme letlha la bobedi la baithuti ba ba ikwadisetsang semesetara ya bobedi ke ka la 20 Phatwe 2017.

DITOKOMANE TSA GO PAKA

- **Ke ditokomane dife tse ke di tlhokang go abela go nna bopaki?**

Leba lenane le le maleba:

- Khopi e e netefaditsweng ya ID ya gago, batsadi ba gago kgotsa motlhokomedi wa gago wa mo molaong.
- Fa e le gore mongwe wa batsadi kampo ka bobedi ba sule, khopi ya setifikeiti ya loso.
- Khopi ya semmuso kgotsa khopi e e netefaditsweng ya tshupotefo kgotsa lekwalo la thapo, tse di seng tsa go feta dikgwedi tse tharo tsa motsadi mongwe le mongwe, kgotsa tsa motlhokomedi wa gago kgotsa tsa gago fa e le gore o thapilwe.
- Bopaki jwa lotseno, kanego ya bonto le ditshupatlotlo tsa khansele tsa dirente fa e le gore batsadi/ batlhokomedi ke barekisi ba e seng ba semmuso.
- Fa e le gore batsadi ba thapilwe ke setlamo - tshupotefo kgotsa tuelo ya batsadi ka bobedi (tse di sa batliweng mo godimo mo bulleteng e e fa godimo).
- IRP5, IT3 le IT12 (tsa dingwaga tse pedi tse di fetileng) fa e le gore batsadi / batlhokomedi ba amogela lotseno la khomišene.
- Dikanego tsa ditšelete tsa 2015 tse di tletseng tse di saenilweng ke maloko; IT14 – lekgetho le le busitsweng la kgwebo (dingwaga tse pedi tse di fetileng) IT12 – lekgetho le le busitsweng la mong (dingwaga tse pedi tse di fetileng) le IT3(b) Setifikeiti sa Lekgetho la Lotseno go tswa kwa bankeng (dingwaga tse pedi tse di fetileng) fa e le gore motsadi/motlhokomedi ke mong kampo ke leloko la CC/Pty (Ltd) mme/kgotsa ke mong a le mongwe.
- Lekwalo la semmuso la Lefapha la Bodiri fa e le gore motsadi /motlhokomedi/mogatsa a tlhoka tiro mme go na le bopaki jwa gore o tlhoka tiro.
- Khopi la selipi sa phenšene sa semmuso kgotsa kanego ya banka fa motsadi/motlhokomedi a amogela lotseno jaaka phenšene/ thuso/ tlamelo/ rente / tsadiso go tswa mo tsadisong.
- Foromo ya tumelelo (karolo ya foromo ya kopo).

Ka kopo, tlhomamisa gore batho BOTLHE ba tlatsa mme ba saena dikarolo tse di maleba mo dikgaolong tse di maleba mo foromong ya kopo pele di abelwa.

Tsa ka kakaretso

- **Eng jaanong fa e le gore batsadi ba tlhalane?**

Taelo ya tlhalano e tlabo e tlhogega mme lotseno la batsadi ba ba boikarabelo go tsamaisana le taelo le a dirisiwa.

- **Motho o dira jang kopo fa e le gore go na le baithuti go feta a le mongwe go tswa mo lelapeng le le nosi?**

Moithuti mongwe le mongwe o tshwanetse go abela kopo ya gagwe ka bongwe.

- **Eng jaanong fa moithuti a le moamogedi wa basari ya meriti ya mo yunibesiting?**

Moithuti o tlabo a siame go ka amogela letlolo la thuso, fa e le gore o wela mo kgaolong ya lotseno la balosika la tlase ga R600 000.

- **Nka amogela jang thuso ya madi?**

Thuso ya madi e tla bonagala kwa thoko mme e le kwadiso ya keretiti mo teng ga tshupamolato wa moithuti.

- **Thuso e ya madi e tla bonagala leng mo tshupamolatong wa moithuti?**

Thuso ya madi e tla diragadiwa mo tshupamolatong fa mokopi a netefaditswe go nna moamogedi wa nnete kwa bofelong jwa kwatareng ya ntlha ya ngwaga ya akatemi.

- **Eng jaanong fa ke sa itumelela diphitlhelelo tsa kopo?**

Tiro ya boikuelelo ya semmuso e tla bopiwa gore baithuti ba kgone go tla ka boikuelelo ka ga diphitlhelelo fa ba ka rata go dira jalo.

- **Thuso e ya madi e ka ama jang phokoletso e e amogelwang ke badirimmogo?**

Badirimmogo ba ba amogela phokoletso ya badirimmogo gammogo le thuso e ya madi, ba tla amogela thuso e ya 8% mme e le kwadiso e e kwa thoko mo ditshupatlotlong tsa bone tsa boithuti mme gape e le pharologano ya tekatekano ya madi a dithuto. Phokoletso yotlhe ya badirimmogo e tla diriwa ka nako e le nosi mmogo le keretiti e ya thuso ya madi.

- **A nka kopa gore thuso e ya madi e ntuelwelwe ka madi mo seatleng?**

Thuso e ya madi ga e letlelewwe go duelwa ka madi mo seatleng.

- **A foromo e ya kopo e tla nna karolo ya tiro ya go ikwadisa ya yunibesiti?**

Nnyaa ga se gore go ka nna jalo. Se ka tiro e nngwe kwa thoko mme ga e na tlhotlheletso epe mo tirong ya go ikwadisa ya yunibesiti mme di ka diriwa ka go tsamaisana. Bona ditlha tsa go tswalela tsa dikopo.

- **Fa e le gore moithuti o akanyediwa go amogela thuso ya madi, a ene o tshwanetse go duela madi a a palotlase a tshwanetseng go duelwa ka nako ya go ikwadisa?**

EEYA– dikgetsi dingwe di ka lebelelwwe ka bongwe ka bongwe ka mabaka.

- **Eng jaanong fa ke thapilwe mme ke batla go ikopela thuso ?**

Fa e le gore o thapilwe mme o ipusa kwa ntle ga batsadi le batlhokomedi, ga o tlhoke go tsenya ditokomane tsa bopaki tse di tlhokegang tsa batsadi le batlhokomedi ba gago.

- **A o tshwanetse go duela madi a kwadiso a palotlase a a tshwanetsweng go duelwa?**

Jaaka mo nakong e e fetileng, baithuti botlhe ba tlhoka go duela madi a go ikwadisa le madi a a palotlase a a ntseng a tshwanetswe go duelwa ka nako ya kwadiso. Ke baithuti fela ba ba amogetsweng ke NSFAS le baithuti ba bangwe fela ba ba nnang le baemeladitshenyegelo ba ba amogetsweng, ba ba rebolwang mo dituelong tse. Ditokomane tsa bopaki di tla tshwanelwa go ka abelwa.

Baithuti ba maemo a a itumedisang mo akateming ba ba palelwang ke go duela madi a kwadiso le / kgotsa melato ba tshwanetse go ikopantsha le Ofisi ya tsa Ditšelete gore go dumelwelwe leano la go duela melato.

- **Baithuti ba OLG ba ka kopa jang thuso e ya madi?**

Baithuti ba ba ikwadisitse le OLG ba ka kopa thuso e ya madi teng kwa OLG.

Tlhokego: Ke baithuti fela ba ba kwadisitsweng ba ba tla akanyediwang mo thusong e ya madi.

DIPOTSO

Ka kopo o ka ikopantsha le diofisi tsa kemonokeng ya tsa ditšelete mo khampaseng go botsa dipotso.